

Närings-, trafik- och
miljöcentralen

Stödinfo 2024

En repetition samt ändringar av årets arealstöd

Jessica Mara, Ulf-Erik Häggvik och Jesper Bergman

| 18.3.2024

Villkorligheten

"Grundkraven för alla som ansöker om åkerstöd"

(förra periodens tvärvillkor)

Nyodlingar och Torvmarker

Åkrar som tagits i jordbruksanvändning **efter 31.12.2022**

- Måste ha permanent vallväxtlighet
- Får inte bearbetas
- Kan förnyas endast med direktsådd eller lättbearbetning

Krav på torvmarker **fr.o.m. 2025**

- Får inte tas jordmaterial
- Nya öppna diken får inte grävas
- Torvmark med permanent gräsmarksstatus får plöjas max vart 4:e år

Fosforgödsling

- **Markkartering behövs för alla skiften som gödslas**, även de som inte har miljöersättning (*Gödslingsnivåerna i villkorligheten gällande fosfor tas från fosforklasserna i markkarteringen*)
- Nya skiften behöver ha giltig markkartering om de gödslas. Även skiften som tidigare varit anmälda med växt som ej kräver markkartering.
- 0,5 ha och under behöver inte markkartering.
 - Om markkartering ej finns bör fosforklass 6 (hög) användas. (*I princip endast potatis, sockerbeta, grönsaker, bär får P-gödslas*)
 - Grannskiftets markkarteringsprov får användas.
- Gödslingstabeller finns i villkorlighetsguiden
- Justering på basis av skördenivå samma som tidigare

Kvävegödslingen

- Markkartering krävs på samma vis som vid fosforgödslingen!
 - **0,5 ha och under** behövs inte markkartering
- Ingen höjning av kvävegiva enligt skördenivå
- Om markkartering ej finns görs N-gödslingen enligt organiska jordar (Mulljord)
- Gödslingstabeller finns i villkorlighetsguiden.

Vid vattendrag måste minst 3 m breda obearbetade remsor täckt med växtlighet finnas

- Om avståndet mellan vattendrag och åker är under 10 m
- Obearbetade och växttäckta
- Gäller endast vattendrag (inte utfall)
 - 1 meters remsorna vid utfall har slopats
- Ingen gödsel och inget kemiskt växtskydd (utan tillstånd)
 - Tillstånd för punktbekämpning ansöks med blankett 443 till valvonta.pohjanmaa@ely-keskus.fi
- Om bredden i medeltal är över 4 m måste det vara ett eget jordbruksskifte
- **Kom ihåg! Får inte vara under 3 m på något ställe!**
- Kraven på att inrätta en skyddsremsa har preciserats:
 - Skyddsremsan ska inrättas genom sådd av fleråriga vallväxter. **Skyddsremsan kan anläggas genom sådd i skyddssäd.**

Minimikrav på växttäcke vintertid

- Gäller alla gårdar
- **Minst 33 %** av gårdens åkerareal och arealen med permanenta grödor ska vara växttäckt eller lättbearbetat (skiften med permanent gräsmark utanför beräkningen)
- Som växttäcke godkänns:
 - **Äkta växttäcke:** vall (grönträda, gröngödslingsvall, naturvårdsvall, skyddszoner, vallodling på torvmark etc.), stubb, höstgrödor, mångfaldsväxter, fånggröda, mellangröda etc.
 - **Lätt bearbetning** eller oskördade arealer där **blasten lämnats kvar** på åkern (bl.a. kål- och salladsväxter, sockerbeta, rotfrukter (potatis är inte en rotfrukt))
- Växttäckt under tiden 31.10 – 15.3

Växtföljd på åkerareal

Kravet på växtföljd gäller alla gårdar från och med 2024.

Årlig växtföljd

- Vid odling av 1-åriga växter, måste växten årligen **bytas ut** på **minst 33 %** av arealen

Flerårig växtföljd

- Samma 1-åriga växt kan odlas **högst 3 år i följd** på samma skifte (räknas 2022-2024, så senast 2025 måste de flesta skiften ha en annan gröda)

Hjälper inte att byta skiften mellan odlare, förra odlarens växtföljd påverkar dig!

Mellangröda kan användas för att uppfylla växtföljden:

- Sås senast 31.8 och bevaras till 31.10
- Inte samma gröda som själva odlingsgrödan varit.
- **Ändring 2024: Kan sås samtidigt som huvudgrödan**

Kravet på växtföljd gäller inte:

- Vallväxter
- Fleråriga växter
- Trädor
- Potatis
- Sockerbeta
- Huvudkål
- Lök
- Röd- och gulbeta
- Morot
- Gårdar som har **högst 10 ha åker**, eller om gården har **mer än 75 %** med vall/träda/baljväxter eller permanenta vallar
- **Ekogårdar** (ekoarealer är befriade)

Exempel på 1-årig växtföljd

	Skifte 1: 4 ha	Skifte 2: 2 ha	Skifte 3: 4 ha	Skifte 4: 2 ha	Skifte: 5: 1 ha	Skifte 6: 3 ha	Skifte 7: 1 ha
2023	Havre	Foderkorn + mellangrödan havre	Fodervall	Foderkorn + vallinsådd	Havre	Vårrybs + mellangrödan havre	Havre + <u>mellangröda</u> höstvetete
2024	Havre	Foderkorn	Vårvete	Fodervall	Havre + mellangrödan foderkorn	Vårrybs	Höstvete
Växtföljd	2023-2024 samma växt (havre) 	2023-2024 växten har bytts ut (mellangröda → foderkorn) 	2023-2024 Kravet på växtföljd gäller inte vallar	2023-2024 växten har bytts ut (fodervall) 	2023-2024 samma växt (havre) 	2023-2024 växten har bytts ut (mellangröda → vårrybs) 	2023-2024 Växten har bytts ut (höstvetete)

1-åriga odlingsväxter 2023: 13 ha (alla förutom skifte 3), → Av detta ska 33% bytas ut till 2024
På totalt 8 ha byttes växten ut 2024 → 8ha /13ha * = 61,5%

Ren havre och växtföljd

- Ren havre räknas inte med i den 1-åriga växtföljden.
- **OBS!** Den fleråriga växtföljden gäller gårdar som odlar ren havre. Detta betyder i praktiken att man endast kan odla ren havre på samma skifte 3 år i följd.
- *För kontraktsodling av ren havre ska det finnas ett produktionsavtal och detta ska i samband med ansökan om åkerstöd lämnas in till landsbygdsnäringsmyndigheten. Om du inte lämnar in produktionsavtalet tolkas växten som havre och växtföljden tillämpas.*

Sammandrag av villkorligheten

- **Minimikrav på 33 % växttäcke** (åkrar och permanenta grödor)
 - Vid sidan av äkta växttäcke kan man även uppfylla kravet med **lättbearbetning**, naturvårdsåkrar, gröngödslingsvallar, mångfaldsåkrar och på vissa obearbetade arealer, där skörden blivit bärgad men "blasten" lämnas kvar på åkern (bl.a. kål, sallat)
- **Krav på växtföljd:**
 - På samma areal kan samma gröda odlas max. 3 år i följd / Varje år bör växterna på 33 % av arealen varieras (ersätter föregående periods krav på två grödor)
- **Växtskyddsexamen** samt **spruttest** krävs
- Minst 3 meters **skyddsremsor** vid vattendrag
- **Begränsningar för nyodlingar**
 - Skiften som tagits i bruk efter 31.12.2022 bör vara permanent vallväxtlighet, ingen bearbetning)
- **Gödsling**
 - Fosfor- och Kvävegödsling -> **Markkartering krävs.**
 - **OBS!** Stallgödselundantaget gäller ännu 2024, men slopas fr.o.m. 2025

Närings-, trafik- och
miljöcentralen

Arrenden

Jessica Mara, Ulf-Erik Häggvik och Jesper Bergman

| 18.3.2024

Arrende

Besittning av basskiften

- Stöd betalas för jordbruksmark som är i stödsökandens besittning sista dagen för inlämnande av stödansökan.
- Sökanden bör ha lagfart på basskiften som är i egen ägo
- För arrenderade skiften bör det helst finnas ett skriftligt arrendeavtal
 - Muntligt arrendeavtal kan finnas då arrendetiden för obebyggd jordbruksmark är högst två år.

Arrende

Tolkningar:

- **Jordbrukssammanslutningar:**

- Kan inte äga eller arrendera åkrar, utan åker ska vara i ena eller alla delägars ägo eller arrende.

Aktiebolag, kommanditbolag och öppna bolag:

- Kan äga mark varvid besittningen av åkern kan bevisas om åkern är i bolagets, en delägars eller alla delägars ägo/arrende
- En delägare i bolaget kan inte söka stöd som juridisk person för åker som är i bolagets besittning utan arrendeavtal (anmäls i ansökan som arrenderat, inte i ägo). Det här gäller även oskiftade dödsbon.

- Arrendeavtalen ska alltid förnyas då ägoförhållandena ändras (t.ex. vid generationsväxling, avtal i övertagarens namn)

Närings-, trafik- och
miljöcentralen

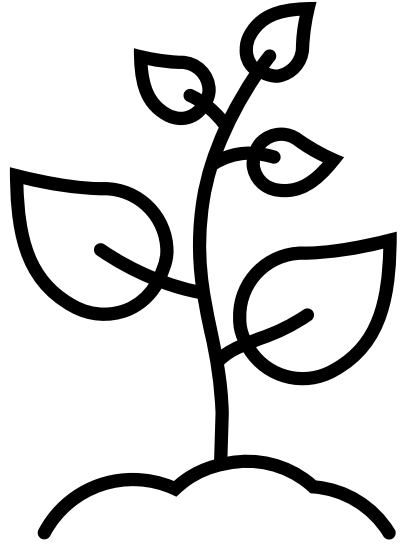
Sol- och vindkraftsparker

Jessica Mara, Ulf-Erik Häggvik och Jesper Bergman

| 18.3.2024

Jordbruksmark på vindkrafts- och solcellsparker

- Vanligtvis ingås arrendeavtal med den som driver parken
- Fråga 1:
 - Vem besitter marken?
- Fråga 2:
 - Vilka rättigheter har markägaren? Bör stå i avtalet att markägaren har rätt att bedriva normal jordbruksverksamhet.
- Fråga 3:
 - Vad är det i praktiken möjligt att göra på området? I byggnadsskedet, i driftskedet?

MILJÖSYSTEMSTÖD

Miljösystemstöd

- Växttäcke vintertid
 - Naturvårdsvallar
 - Gröngödslingsvallar
 - Mångfaldsväxter
-
- **Frivilliga** åtgärder
 - Stöden kan beviljas åt aktiv odlare, som samma år beviljas grundläggande inkomststöd

Miljösystemstöd → Växttäcke vintertid

- Måste vara **äkta växttäcke** (obearbetad stubb eller växtlighet)
- Ska bevaras 31.10 – **15.4** (för permanent gräsmark 31.10 – **1.5**)
- Ska bevaras längre på våren än villkorlighetens växttäcke (15.3)
- Om man anmäler permanenta gräsmarker som växttäcke vintertid får inga av gårdens övriga permanenta gräsmarker plöjas upp 31.10 – 15.4
- 50 €/ha (inga trappor)

Växttäcke vintertid

- Godkända växter i **miljösystemstödet**s växttäcke vintertid:
 - Endast **äkta växttäcke**
 - Vallar (inkl. Grönträdor, naturvårdsåkrar, gröngödslingsvallar, permanent vall)
 - Höstgrödor
 - Stubb (spannmål, oljeväxter, baljväxter etc.)
 - Mångfaldsväxter, sanerings- och markförbättringsväxter, kummin, jordgubb, fånggröda
 - Mellangrödor
- **Godkänns inte:**
 - Permanenta vallar på Natura-områden, skyddszoner, vallodlig på torvmarker

Villkorlighet / Miljösystemstöd

Växttäcke vintertid

Minimum av 33% växttäcke vintertid i villkorligheten

- Äkta växttäcke **OCH** lättbearbetat
- **Godkänns** också skyddszon och vallodling på torvåkrar
- **Uppfyller inte:** permanent vall
- Bevaras:
 - 31.10 – **15.3**
- Ingen skild ersättning

Växttäcke vintertid i miljösystemstöd

- Ingen minimigräns
- Endast **äkta växttäcke**
- **Godkänns inte:** skyddszon och vallodling på torvåkrar
- **Godkänns** permanent vall (inte Natura)
- Bevaras:
 - 31.10 – **15.4**
 - Permanenta vallar: 31.10 – **1.5**
 - Betalas 50 €/ha

Miljösystemstöd → Naturvårdsvallar 65 €/ha

- Flerårig vallväxtlighet, anlagt 2024 eller tidigare
- Ettårig åtgärd, men kan anmälas flera år i rad
- **Slätterkrav** vartannat år (senast 15.9). Vid svåra ogrässituationer ska växtligheten slås årligen. Om en åker med naturvårdsvall ej slåttades 2023, är det slätterkrav 2024!
- Ingen gödsling (ej heller vid anläggning)
- Inga växtskyddsmedel (endast vid avslutande av växtligheten)
- Växtbestånd ska bevaras 30 juni – 31 augusti. Efter andra året möjligt att avsluta tidigast 1.8 p.g.a. höstsådd
- Stödet betalas för max 10 % av gårdens åkerareal (som också räknas med i 25 %)
- Kan räknas till växttäckte (får betalt)

Miljösystemstöd → Gröngödslingsvall (80 €/ha)

- Skall bestå av **minst 4 olika växtarter** och av fröblandningens vikt ska minst 20 % vara kvävefixerande växter. Antecknas i de skiftesvisa anteckningarna.
- Anlagt 2023 eller 2024 tillsammans med skyddsgröda (4 olika växter)
- Stöd beviljas för högst 3 år i rad
- Stöd betalas till högst 25 % av gårdens åkerareal
- Ska **bevaras 30 juni – 31 augusti**, andra året får man avsluta för höstsådd 1.8
- Får ej gödslas, ej heller kemiskt växtskydd (bara vid avslutning av växtlighet)
- **Slätterkrav** vartannat år senast 15.9. Vid svåra ogrässituationer årligen.
- Ekogårdar kan inte få ersättning
- Kan räknas till växttäckte (får betalt)

Miljösystemstöd → **Mångfaldsväxter (300 €/ha)**

- **Pollinerar- och landskapsväxter**
- **Viltväxter**
- **Ängsväxter och fältfågelväxter** (kan anmälas högst 2 år i följd)
 - Betalt för max. 25 % av gårdens åkerareal (inkl. naturvårdsåker och gröngödslingsvall)
 - Får gödslas i samband med anläggningen (**markkarteringar!**)
 - Växtligheten ska **bevaras till 15.9** (slätter tillåtet efter huvudsakliga blomning, tidigast 1.8)
 - Får inte betas och inte direktsås i gammal vall
 - Om skiftet inte bearbetas kan arealen räknas till växttäckte (får betalt)
 - Inga växtskyddsmedel får användas.

Insektspollinerande- och landskapsväxter

- T.ex. solros, honungsfacelia, vickerarter, blå- eller rödklint och ringblomma
- Kan också innehålla andra tvåhjärtbladiga växter (högst 30 % av vikten på fröblandning) som blommar under insåningsåret
- Kontrollera växterna i Ansökningsguiden! (*preciseringar / förbättringar har gjorts till detta år*)

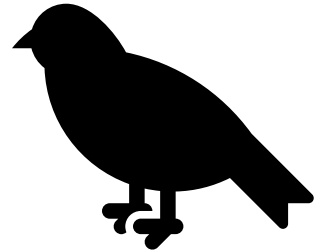
Viltväxter

- I blandningen ska förutom vallväxter, klöver och spannmål finnas ytterligare en annan ettårig viltväxt → En blandning med havre + timotej måste därför ha med t.ex. rybs
- Växtbeståndet ska användas till utfodring av viltjuren
- Kan inte anläggas bredvid en livligt trafikerad väg (över 3000 bil/dygn)

Ängsväxter

- Ska innehålla frön av minst **rödven**, **fårsvingel** eller **hårdsvingel** och frön av minst **TVÅ fleråriga ängsväxter**: t.ex. ängsklocka, vitblära, rödklint, ängsnejlika, tjärblomster, åkervädd eller annan liknande inhemskt ängsväxt
- I utsädesblandningen för **ängsväxter** kan även finnas frön av ettåriga ängsväxter eller vickerarter → dock inte spannmål

Fältfågelväxter:

- I utsädesblandningen för **fältfåglar** ska finnas frön från **minst EN ängsväxt**, t.ex. luddvicker, honungsfacelia, ringblomma, bovete, solros, rybs/raps, kummin eller spannmål. Spannmål max 50 kg/ha.

Kontrollera godkända växter i Ansökningsguiden (*preciseringar / förbättringar har gjorts till detta år*)

Miljösystemstöd sammandrag

- Åtgärderna går att utföra på **alla skiften**, även de som inte är ersättningsdugliga
- Stödet betalas för **högst 25 %** av gårdens stöddugliga areal på mångfaldsväxter, naturvårdsvallar och gröngödslingsvallar (max 10 % naturvårdsvallar)
- Med naturvårdsvallar, gröngödslingsvallar och mångfaldsväxter kan man uppfylla villkorlighetens **minimi växttäcke (33 %) SAMT** miljösystemstödet **växttäcke vintertid** (stöd betalas)
- Naturvårdsvall, mångfaldsåkrar och gröngödslingsvall **får inte miljöersättning**
- Naturvårdsvall och mångfaldsåkrar **får inte betalt för eko**
- Gröngödslingsvall kan inte anmälas på ekoskiten

Inkomststöd för unga jordbrukare

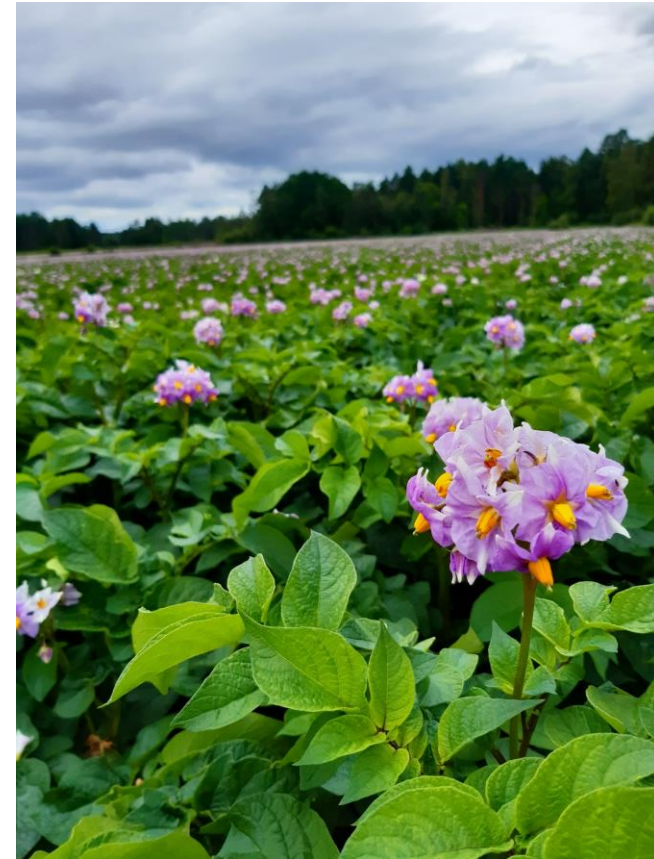
Inkomststöd för unga jordbrukare (88 €/ha)

- Åldersgräns 40 år (född 1984) under första ansökningsåret.
- Beviljas i högst 5 år och för högst 150 hektar (tidigare 90 ha)
- Nationellt stöd till unga odlare. Ingen arealgräns, annars samma regler = **50 €/ha**
- Tillräcklig yrkeskompetens fordras (senast 31.8 första året stödet söks)
- Kontrollera kravet på yrkesskicklighet. Uppdateringar har gjorts.

Miljöersättning / miljöförbindelse

Miljöförbindelse

- Frivilligt att ingå en förbindelse, 5 årig.
- Minimiareal 5 ha ersättningsberättigade åker
- 1 ha för trädgårdsväxter
- Gårdsspecifika åtgärder: ”ersättning för grundkraven”:
 - Åkergrödor **45 €/ha**
 - Trädgårdsväxter (inkl. kummin) **113 €/ha**

Åtgärder i miljöförbindelsen

Gårdsspecifika åtgärder → Grunden till ersättningen 45 / 113 €/ha

- Allmänna krav (3 st) → alla måste uppfyllas
- Valbara åtgärder (7 st) → 2 ska väljas årligen

Skiftesspecifika åtgärder → Ger extra klirr i kassan enligt utförd areal

- Valbara åtgärder (8 st)
 - Åtgärder kan väljas på skifte/skiften varje år (enligt villkoren)
 - En del av åtgärderna bör, efter att de valts, genomföras varje år

Gårdsspecifika åtgärder: Allmänna krav

- **Markkartering**
 - Ska finnas för alla skiften som FÅR gödslas (t.ex. mångfaldsåkrar, skyddszon)
 - Annars är reglerna samma som förr
- **Skiftesvisa anteckningar**
 - Samma som tidigare
- **Klimat- och miljöplan**
 - Görs under andra eller tredje förbindelseåret (1.5.2024-30.4.2026)
 - Livsmedelsverket publicerar en mall under början av 2024
 - En gång under perioden

Gårdsspecifika valbara åtgärder (obligatoriska)

Jordbrukaren ska **årligen välja 2** av följande 7 valbara åtgärder:

1. Klimat- och miljöutbildning
2. Fleråriga mångfaldsremsor
3. Markövervakning
4. Organiska näringsämnen
5. Näringsväxter för pollinatörer
6. Metoder för precisionsodling
7. Applikationer för uppföljning och identifiering av växtskadegörare och växtsjukdomar

Klimat- och miljöutbildning

- Nätkurs i Vipu. Ska utföras **senast 30.4.2024 om man valde åtgärden 2023! Kontrollera om ni valde åtgärden!**
Finns 5 olika utbildningar, varav en kan avläggas per förbindelseår.
- Räcker att en av gårdens delaktiga utför kursen.

Utbildningen för 2024 öppnas på hösten

Fleråriga mångfaldsremsor

- **Två basskiften** som är **minst 0,5 ha**
- Bredden i medeltal 3 meter (**runt hela skiftet**)
- Ska odlas ettåriga växter på hela basskiftet
- Ingen gödsling eller växtskyddsmedel

Markövervakning

- Två basskiften som är minst 0,5 ha
- **Omfattande jordanalys:** mängden total kol och organiska material och ett resultat för markens bördighet eller näringstillstånd

ELLER

- **Analys med markskanner:** en markskanner med sensorer som i realtid mäter egenskaper i marken som påverkar tillväxt och producerar visual info om variationen inom skiftet
- Analyserna ska vara inlämnade för analys inom förbindelseåret **senast 30.11**
- Jordproven och analyser kan tas för flera år på samma gång (10 prov = 5 år)
- **Ändring 2024: Ett prov räcker per skifte**

Organiska näringsämnen

- Gödselseparator (separering av fraktioner ur gödsel) eller en metod för sedimentering av slam (skiljer torrsubstans av vätskefraktionen med hjälp av tyngdkraften)
- Behandling av gödsel i en biogasanläggning (minst 25 m³)
- Behandling av vall i en biogasanläggning (minst 25 m³)
- Överlåtelse av gödsel (minst 25 m³) till en annan gård som själv producerar max 25 m³ gödsel
- Ska finnas **ett kvitto eller avtal** om användningen av gödsel/vall senast 30.11
- Ska finnas **skiftesvisa anteckningar** om mängder gödsel, slam eller vall

Näringsväxter för pollinatörer

- Två basskiften som är minst 0,5 ha
- Ska odlas i skördeproduktionssyfte t.ex. oljeväxter, kummin, bondböna, ärter, jordgubbar.

Ändring 2024: Nu får man anmäla åtgärden på en del av basskiftet, men alltid minst 1 hektar. T.ex. 1 ha ryps på ett basskifte som är 5 ha räcker.

Metoder för precisionsodling

- Automatik som baserar sig på platspecifik avbildning och som möjliggör **platsanpassad placering och spridning av produktionsinsatser**
- Automatik som baserar sig på platspecifik avbildning som **förhindrar överlappande spridning** av växtskyddsmedel eller gödselmedel
- En **harv som utnyttjar optik** vid mekanisk bekämpning av ogräs
- En skördetröska eller självgående exakthack med **skördenivåmätning** som baserar sig på geografisk information
 - Utrustning av entreprenör eller eget duger
 - Från skiftesanteckningar ska komma fram utrustningen som har använts
 - I stället för de ovannämnda metoder kan man även använda en traktor eller arbetsmaskin som minst är utrustad med körautomatik som väljer och behåller körlinjen utan förare (**egen maskin**, entreprenör duger inte)

Applikationer för uppföljning och identifiering av växtskadegörare och växtsjukdomar

- En interaktiv applikation som fungerar på dator eller mobilapparat
- **Identifiering** av ogräs, växtsjukdomar eller växtskadegörare
- **Uppföljning** av växtskadegörare och -sjukdomar under växtsäsongen
- Kan producera allmän information eller stöda växtskyddet för en specifik gröda
- Ska finnas **skriftliga anteckningar och skärmdumpar** av användning av applikationen **senast 30.11**.-> Kommunen kontrollerar användningen.

Godkända appar:

- LukeKasKas
- RapsiApp
- Minun Maatilani- WisuEnnuste
- AgAssist
- Cordulus Farm
- Agriportal
- Sirppi-mobilapp (version 2.4.)

Skiftesvisa åtgärder

Frivilliga. Kan bytas årligen, förutom de 5-åriga

- 1. Markförbättrings- och saneringsväxter**
- 2. Odling av fånggröda**
- 3. Främjande av cirkulär ekonomi**
- 4. Skyddszoner (5 år)**
- 5. Vallodling på torvåkrar (5 år)**
- 6. Hantering av avrinningsvatten (5 år)**
- 7. Alternativa växtskyddsmetoder i trädgårdsodling**
- 8. Fågelåkrar**

Markförbättrande grödor och saneringsgrödor

- Kan odlas efter en **ettårig produktionsgröda** (t.ex. spannmål)
- Ska växa på skiftet i minst 2 månader
- Får gödslas och användas växtskyddsmedel
- Betalas för högst 20 % av förbindelsearealen
- Saneringsgrödor samma som tidigare
- Markförbättrande grödor är dessutom lusern, vicker, sötväppling, cikoria, solros, honungfacelia och **första årets kummin** (*ej skördeårets kummin*)
- Får odlas endast ett år åt gången på samma skifte. Sedan 1-årig växt innan man kan anmäla på nytt
- Får räknas till växttäcke och ger betalt om skiftet inte bearbetats
- **190 €/ha (+ 45 / 113 €/ha)**

Fånggrödor (97 €/ha)

- Fånggrödan ska sås antingen som underväxt i en ettårig huvudgröda eller som rent bestånd efter att huvudgrödan är skördad
- Betalas för högst 30 % av förbindelsearealen
- Minst 6 veckor från sådd till avslutande (sådd senast 15.8)
- Kan **inte bestå av enbart kvävefixerande växter** (t.ex. klöver!)
- Får avslutas kemiskt 15.9 och bearbetas 1.10. Kan avslutas tidigare vid höstsådd.
- Kravet på växtföljd gäller på samma sätt som 2023.
- Nästa års växtlighet kan anläggas med fånggröda t.ex. vall.
- Kan uppfylla kravet på växttäckning vintertid (får betalt)

Skydds-zoner (350 €/ha)

- Skydds-zon med flerårig vall växtlighet, **5-årig åtgärd**. Kom ihåg att anmäla samma areal med skydds-zon som 2023.
- Nya skydds-zoner får anläggas ännu 2024! (eller vara anlagd tidigare)
- Gödsling tillåtet vid anläggning (markkartering!)
- Skydds-zon kan anläggas på områden vid vattendrag (**Ändring: +sjöar / hav**), grundvattenområden eller Natura-2000 områden eller miljöavtalens våtmarksområdenas kanter
 - Vid vattendrag kan endast en remsa på 50 m från vattendraget anmälas
 - Om skiftet är under 1 ha eller minst 50 % av skiftet är lämpligt → hela skiftet skydds-zon
 - Vid grundvatten- och Naturaområden får hela skiftet vara skydds-zon
- Flyghavre och andra svåra ogräs som sprider sig med vinden (t.ex. åkertistel, gråbo) får bekämpas med växtskyddsmedel
- Skördekrav (**senast 15.9**), får betas. Skörden skall bortföras.
- **Kan inte anmälas till växttäckning i miljösystemstödet** (ingen ersättning)
- Kan fylla villkorlighetens krav på 33 % växttäckning

Vallodling på torvåkrar

- Vallväxtlighet på åkermark som har torv som jordart
- **5-årig åtgärd.** Kom ihåg att anmäla samma areal med torvåker som 2023
- Nya arealer kan anmälas 2024. Skiftet bör vara torvmark enligt markkarteringen. Markkarteringen skickas in till kommun senast 30.9
- Gödsling tillåten.
- Bör ha markkartering (För att kunna påvisa jordtypen)
- Växtskyddsmedel får ej användas
- Förnyelse endast utan bearbetning
- **Kan inte anmälas till växttäckning i miljösystemstödet** (ingen ersättning)
- Kan fylla villkorlighetens krav på 33 % växttäckning
- Skördekrav (**senast 15.9**), får betas. Skörden skall bortföras.
- **100 €/ha (+ 45 €/ha)**

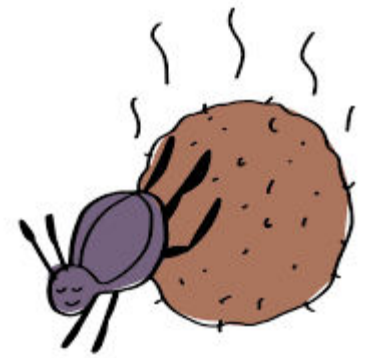
Alternativa växtskyddsmetoder i trädgårdsodling

- På utvalda skiften utförs minst en biologisk eller mekanisk bekämpningsmetod
- En bekämpningsmetod väljs per skifte. Kan variera årligen beroende på odlingssituationen
- Senast 31.5 bör finnas en preliminär skiftes- och växtspecifik **plan** över årets alternativa växtskydd:
 - Växtskyddsmetod för respektive växtart och skifte
 - Uppföljningsmetoder om hur bekämpningen lyckas
 - Situationer där alternativa metoder kan kompletteras med andra metoder
- **6 olika metoder.** (Se Ansökningsguiden)
- Stödnivå **500 €/ha** för alla metoder

Åtgärder vars arealer anmäls i Höstanmälan

- Främjande av cirkulär ekonomi
- Hantering av avrinningsvatten
- Fågelåkrar

Främjande av cirkulär ekonomi (37 €/ha) "Dyngstödet", "Placering av stallgödsel"

- **Höstanmälan**
 - Fyra olika "huvudsubstanser"
 - Flytande substanser, **15 m³/ha**
 - Fasta substanser, *torrsubstans minst 20 %*, minst **10 m³/ha** (inte från egen gård)
 - Flytande substanser med en P-halt av minst 3 kg/m³, **minst 5m³/ha**
 - Fasta substanser med en P-halt av minst 3 kg/m³, **minst 5m³/ha**
 - Endast en substans kan anmälas för samma areal.
 - Analys av den spridda substansen måste inlämnas.
 - För arealer med bl.a. Skyddszoner, naturvårdsvallar och skyddsremсор kan man inte få ersättning.
- Kom ihåg att välja åtgärden redan i ansökan om åkerstöd! Arealerna anmäls först i höstanmälan.
- Näringsinnehållet, leverantören och mängden av produkten som kommer utanför gården ska kunna påvisas med ett överlåtelseavtal, kvitto eller en fraktsedel
- Betalas för högst 80 % av förbindelsearealen

Hantering av avrinningsvatten

- Reglerbar dränering eller reglerbar underbevattning / återanvändning av avrinningsvatten
- *Tyvärr är skiftena från 2023 inte förhandsifyllda i Stödansökan 2024.*
- Nya skiften får anmälas 2024. Systemet bör vara klart 30.4.2024.
- **5-årig åtgärd**
- På skiften som varit med i åtgärden 2014-2022 eller andra skiften på sura sulfatjordar eller torvåkrar
- Skiften kan anslutas till åtgärden när investeringar som krävs för förverkligandet av åtgärden har gjorts
 - **Markkartering / analys och dräneringsplan lämnas in senast 30.9**
- Ska finnas anteckningar om regleringen och underhåll av systemet (t.ex. skiftesvis bokföring)
- Reglerbar dränering **77 €/ha** och underbevattning **214 €/ha**

Hantering av avrinningsvatten villkor

- **Reglerbar dränering**
 - Reglerbrunnar eller andra dämninganordningar reglerar vattenståndet i ett dränerat område.
 - Dränering ska skötas i enlighet med väder- och tillväxtförhållanden och odlingsåtgärder.
 - Under perioder då inga odlingsåtgärder vidtas på åkern ska man använda en dämningshöjd som höjer grundvattennivån så högt som möjligt på skiftet.
 - Dämninganordningarna ska hållas i skick.
- **Underbevattning och återanvändning av dräneringsvatten**
 - Vid underbevattning regleras bevattning och torkning genom täckdikensnätet.
 - Vid återanvändning av dräneringsvatten ska avrinningsvattnet lagras i en bassäng.
 - Som åtgärd för underbevattning eller återanvändning av avrinningsvatten ska bevattningsvatten ledas till dikesnätet genom pumpning eller med hjälp av tyngdkraften.
 - Bevattningsvatten får ledas till täckdikensnätet via antingen den övre eller den nedre ändan av dikesnätet.
 - Vattnet ska med hjälp av reglerbrunnar eller andra dämninganordningar dämmas upp i täckdikensnäten på området.

Fågelåkrar

- I Stödansökan anmäls årligen vilka åkrar som fåglar får använda som födoplatser. I Höstanmälan anmäls sedan arealen där fåglar orsakat skada.
- Fåglarna får inte skrämmas → ska få äta och vila ostört
- Dokumentation och fotografier över fågelskockarna och/eller skadorna ska göras innan skörd.
- På åkern odlas enligt normal odlingssed en produktionsgröda som gynnar fåglar. Grödan får skördas som vanligt.
- Kan få ersättning för max 50 % av åkerarealen
- Minst 10 hektar stora enhetliga områden av en eller flera basskiften som tillhör samma sökande
 - Skiftena ska finnas på registrerade problemlatser (Finns i Vipu, t.ex. Söderfjärden)
- **600 €/ha + miljöersättning för grödan (45 eller 113 €/ha)**

Repetition av Markkarteringar: villkorlighet / miljöförbindelse

Om du **HAR** miljöförbindelse:

- Markkartering vart 5:te år
- **Alla grödor som FÅR gödslas ska ha markkartering → oberoende om gödsling sker eller ej (0,50 ha eller under behöver ej!)**
- Vid anläggning oberoende om gödsling utförs eller inte:
 - Mångfaldsväxter (t.ex. **viltåkrar**)
 - Skyddszon

Om du **INTE** har miljöförbindelse:

- **Alla skiften som gödslas ska ha markkartering (0,50 ha eller under behöver ej!)**
- En högst 10 år gammal markkartering duger
- Gäller även de skiften som inte är ersättningsdugliga

Markkarteringar: villkorlighet och miljöförbindelse

Växter som **inte** kräver markkartering:

- Trädor
 - Naturvårdsvall
 - Gröngödslingsvall
 - Miljöavtalsarealer
- Skiften som är **0,5 ha eller under** behöver inte markkarteringar
 - Grannskiftets prov kan användas (en väg eller dike mellan)

Eller

- Standardvärde: Fosforklass 6 (hög) och mulljord
- Ett prov per 5 ha

Sammanfattning av stöd villkor

Villkorlighet (tidigare tvärvillkoren och förgröning)

- fosfor- och kvävegödsling
- användning av gödsel, hantering, lagring
- skyddsremsor 3 m
- minimum av växttäcke vintertid (33 %)
- krav på växtföljd
- växtskyddsexamen
- spruttest

Miljöförbindelse

Gårdsspecifika obligatoriska åtgärder (3 st.):

- Markkartering
- Skiftesvis bokföring
- Klimat- och miljöplan

Gårdsspecifika valfria (7 st.) varav 2 obligatoriska

Skiftesspecifika valfria (8 st.)

Närings-, trafik- och
miljöcentralen

TACK!
Lycka till med Stödansökan!

Gällande åkerstöden kan man ta kontakt med:

Jesper Bergman, 050 3128632, jesper.bergman@ntm-centralen.fi

Jessica Mara, 050 5288064, jessica.mara@ntm-centralen.fi

Ulf-Erik Häggvik, 0503128567, ulf-erik.haggvik@ntm-centralen.fi

| 18.3.2024

